# RAADSVOORSTEL

## Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 588546

## Onderwerp: Verstedelijkingsstrategie Groene Metropool Arnhem Nijmegen Foodvalley

### Voorstel

1. De concept verstedelijkingsstrategie Groene metropool Arnhem Nijmegen Foodvalley (deel 1 het verstedelijkingsconcept) vast te stellen.
2. Het college te verzoeken om eventuele moties en amendementen op het verstedelijkingsconcept mee te nemen in de uitwerking van de definitieve verstedelijkingsstrategie welke als basis dient voor het verstedelijkingsakkoord Groene metropool te sluiten met de bestuurlijke partners.

### Inleiding

Arnhem is een stad met veel kwaliteiten. Kwaliteiten waar we trots op zijn en die we willen koesteren. Maar als stad staan we ook voor grote uitdagingen. De grote woningbouwopgave waar we aan werken. Het zorgdragen voor een gezonde stad met voldoende werkgelegenheid. De inspanning om samen de stad klimaatadaptief in te richten. Het stimuleren van onze duurzame economie. En op welke manier we Arnhem goed bereikbaar houden. In het voorontwerp-omgevingsvisie Arnhem 2040 wordt geschetst op welke wijze deze grote opgaven in balans met elkaar kunnen aangepakt worden.

Als Arnhem staan we niet alleen voor deze opgave en hebben we de samenwerking gezocht met het rijk (onder andere ministerie van BZK), de provincies Utrecht en Gelderland, waterschappen en 26 gemeenten in de verstedelijkingsstrategie Groene Metropool Arnhem Nijmegen Foodvalley.

De verstedelijkingsstrategie Groene Metropool beschrijft voor de regio's Foodvalley en de metropoolregio Arnhem-Nijmegen op (middel)lange termijn welke voorwaarden en principes er zijn om te komen tot de gewenste balans tussen stedelijke ontwikkeling, economie, bereikbaarheid en de ontspannen leefkwaliteit in de Groene Metropoolregio. Vandaar ook de titel '*Meer landschap, meer stad*'.

In het najaar van 2020 hebben alle colleges in de regio's de Contourennotitie vastgesteld en de raden daarover geïnformeerd (conform raadsinformatiebrief 13 oktober 2020). Deze notitie beschreef de aanleiding, uitgangspunten en een eerste aanzet voor het ontwerpend onderzoek.

Met de voorliggende concept verstedelijkingstrategie worden de principes voor een Groene Metropoolregio ter besluitvorming voorgelegd. De strategie bestaat uit twee delen:

- deel 1: het verstedelijkingsconcept, waarin voor alle bouwstenen ontwerpprincipes zijn neergelegd. Dit deel wordt nu ter besluitvorming bij de raden en staten voorgelegd.

Gemeente Arnhem

- deel 2: gebiedsuitwerkingen en werkwijze, waarbij in acht gebieden (waaronder het sleutelgebied Arnhem-Oost) de ontwerpprincipes toegepast en vertaald worden naar gebiedsagenda's. Dit deel zal de komende periode verder uitgewerkt worden en wordt nu als "work in progress" ter kennisneming aangeboden.

Op basis van de besluitvorming in raden en staten over deel 1, het verstedelijkingsconcept en de verdere uitwerking van deel 2, zal een definitieve verstedelijkingsstrategie worden vastgesteld door de colleges. Over deze strategie zal de raad door het college in het najaar worden geinformeerd waarbij wordt aangegeven hoe eventuele aangenomen moties en amendementen een plek hebben gekregen.

De verstedelijkingsstrategie is de basis voor het verstedelijkingsakkoord tussen de bestuurlijke partners op landelijk, provinciaal en regionaal niveau. In dat akkoord staan de afspraken voor de langjarige samenwerking op basis van de uitgangspunten van de verstedelijkingsstrategie. Het is daarbij van belang dat alle raden tot besluitvorming komen over de concept verstedelijkingsstrategie voor november 2021 zodat deze besluiten kunnen worden meegenomen in het proces naar het verstedelijkingsakkoord.

## Beoogd effect

De verstedelijkingsstrategie Groene metropool Arnhem Nijmegen Foodvalley borgt een gemeenschappelijke visie op de balans tussen stedelijke ontwikkeling, economie, bereikbaarheid en de ontspannen leefkwaliteit in deze regio. Het beoogd effect is om op basis van een gezamenlijke verstedelijkingsstrategie langjarige afspraken tussen Rijk en regio te maken om deze (Arnhemse) opgaven in balans te kunnen ontwikkelen. Een investeringsagenda maakt onderdeel uit van deze verstedelijkingsafspraken.

## Argumenten

*1.1 De concept verstedelijkingsstrategie (deel 1) vormt de basis voor de lange termijn strategie*

Met het vaststellen van het verstedelijkingsconcept (deel 1) worden de visie en de ontwerpprincipes uit de vier bouwstenen als uitgangspunt vastgesteld voor de lange termijn verstedelijkingsstrategie.

*1.2 Verstedelijking kan alleen samen worden uitgevoerd met rijk en regio*

We willen een aantrekkelijke leefomgeving creëren door de randvoorwaarden te stellen voor het faciliteren van de groei voor wonen en werken. Daarbij hoort het maken van integrale keuzes. De verstedelijkingsopgave overstijgt de gemeentegrenzen van Arnhem en vraagt om langjarige samenwerking met bestuurlijke partners, zowel ruimtelijk als financieel. Hiermee wordt de impact van deze ingrepen en ruimte voor noodzakelijke investeringen vergroot.

.

*2.1 Het verstedelijkingsakkoord bekrachtigt de meerjarige strategische samenwerking*

Met het ondertekenen van een verstedelijkingsakkoord weten wij ons verzekerd van steun en partnerschap in grote ruimtelijk keuzes, ingrepen en daarmee gepaard gaande investeringen. Vanzelfsprekend blijft uw raad over vervolgstappen nadrukkelijk geïnformeerd.

## Kanttekeningen en risico's

*2.1 Uitwerking van het verstedelijkingsconcept naar een definitieve verstedelijkingsstrategie en verstedelijkingsakkoord is college mandaat*

Met het vaststellen van het raadsvoorstel verzoekt u het college om eventuele moties en amendementen van de raad mee te nemen in de definitieve verstedelijkingsstrategie en op basis daarvan het verstedelijkingsakkoord te sluiten met de bestuurlijke partners in rijk en regio. De raad heeft bij de verdere vertaling van afspraken naar ruimtelijke ordeningskeuzes en gebiedsontwikkelingen in Arnhem te allen tijde het mandaat bij de besluitvorming van het lokale omgevingsbeleid (zoals de Omgevingsvisie Arnhem 2040) en de kaderstelling van projecten. Hierdoor is de rol van de raad in gebiedsprocessen en projectuitwerkingen geborgd.

*2.2 Formatieproces kan leiden tot verstedelijkingsakkoord in voorjaar 2022*

Het demissionaire kabinet kan ertoe leiden dat het sluiten van een akkoord niet mogelijk zal zijn in het najaar van dit jaar. Het risico is daarom aanwezig dat sluiten van het akkoord kan verschuiven naar begin 2022. Omdat het akkoord dient als basis voor een langjarige samenwerking, leidt dit niet tot onoverkomelijke problemen. Wellicht biedt het juist extra kansen doordat opgaven in de gebiedsuitwerkingen door de extra tijd nog scherper geagendeerd kunnen worden.

## Participatie

De provincie Gelderland heeft in de regio's Arnhem-Nijmegen en Foodvalley een inwonerpeiling uitgevoerd in de vorm van het Kieskompas 'Ruimte voor uitdagingen - verstedelijking' (28 juni 2021). Dit geeft op hoofdlijnen inzicht hoe inwoners denken over de uitdagingen bij verstedelijking en hoe zij die prioriteren. Dergelijke uitkomsten kunnen bouwsteen zijn voor (het gesprek over) verdere gebiedsuitwerkingen en lokale toepassing.

## Financiën

De verstedelijkingsstrategie vraagt om een langjarig commitment van de betrokken overheden. De kosten van het traject worden gedragen door alle deelnemende partners (bijdragen van de regio's, provincies en het Rijk). De gemeentelijke bijdrage vanaf 2022 aan de verstedelijkingsstrategie is verwerkt in de bijdrage voor de regionale opgave Groene Groei van de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen, welke voorligt in de begrotingsbehandeling in het najaar.

De samenwerking na het akkoord zal leiden tot gebiedsgerichte en gezamenlijk afgewogen onderzoeken, investeringen en voorstellen voor ontwikkelingen bijvoorbeeld in de groene leefomgeving, mobiliteitsoplossingen en ontwikkellocaties voor woningbouw. Indien het budgetrecht van de raad van toepassing is, komen wij uiteraard voor besluitvorming bij uw raad terug.

## Uitvoering

Met het opstellen en sluiten van het verstedelijkingsakkoord Groene metropool Arnhem Nijmegen Foodvalley wordt uitvoering gegeven aan het besluit van de raad. Op basis van het akkoord wordt verder samengewerkt aan de uitvoering in lijn met de verstedelijkingsstrategie.

## Communicatie

In het najaar van 2020 hebben alle colleges in de regio's de Contourennotitie vastgesteld en de raden daarover geïnformeerd (conform raadsinformatiebrief 13 oktober 2020). Deze notitie beschreef de aanleiding, uitgangspunten en een eerste aanzet voor het ontwerpend onderzoek.

Communicatie met de raden heeft in een webinar op 21 april 2021 in aanloop naar het BO Leefomgeving van 2021 plaatsgevonden. Het voorliggende verstedelijkingsstrategie Groene metropool deel 1, het concept, is u dit voorjaar aangeboden ter consultatie.

## Bijlagen

### Stukken voor gemeenteraad

- Verstedelijkingsstrategie Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen Foodvalley 2040 (concept, 30 juni 2021), bestaande uit:
    - Verstedelijkingsstrategie deel 1, het verstedelijkingsconcept.
    - Verstedelijkingsstrategie deel 2, gebiedsuitwerkingen en werkwijze.
- Onderzoek Kieskompas 'Ruimte voor uitdagingen - verstedelijking' (28 juni 2021)

# RAADSVOORSTEL

Besluit van

Zaaknummer 588546

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 20 juli 2021,

gelet op art. 147 tweede lid Gemeentewet

besluit:

1. De concept verstedelijkingsstrategie Groene metropool Arnhem Nijmegen Foodvalley (deel 1 het verstedelijkingsconcept) vast te stellen.
2. Het college te verzoeken om eventuele moties en amendementen op het verstedelijkingsconcept mee te nemen in de uitwerking van de definitieve verstedelijkingsstrategie welke als basis dient voor het verstedelijkingsakkoord Groene metropool te sluiten met de bestuurlijke partners.

De griffier, De voorzitter,

Gemeente Arnhem